

Høringssvar fra Bø Padlegruppe om vurdering av konsesjonsplikt for utviding av Oterholtfoss kraftverk.

Rehabilitering og utvidelse av Oterholtfoss kraftverk og elvepadling

I sammendraget for «Melding om rehabilitering og utviding av Oterholtfoss kraftverk» hevdes det at «Den minimale auken i vassuttaket (2,0 m³/s) vil ikkje ha nokon negativ konsekvens, og gjer at dynamikken i Oterholtfossen er oppretthalden», samt at «Oterholtsfossen si spesielle betydning for kultur- og landskapsoppleving, er [...] ivareteke» (s. 3).

Som påpekt av Olje- og energidepartementet (OED) i tidligere avslag på utbygging fra 2019, og gjentatt av Midt-Telemark kommune i deres høringssvar om vurdering av konsesjonsplikt fra 16. mai i år, er dette et område som er svært viktig for utøvelse av friluftsliv. Det faktum at de veldokumenterte friluftslivsinteressene i planområdet, samt mulige konsekvenser for disse, ikke nevnes i rapporten, vitner om et utilstrekkelig planarbeid. Dette styrker behovet for at utvidelsen av det eksisterende kraftverket vurderes som konsesjonspliktig.

Friluftsliv ved Oterholt

Området rundt Oterholtfossen er et mye brukt friluftsliv- og rekreasjonsområde for både lokalbefolkningen og besøkende. Området tilbyr enkel tilgang til Bøelva og gir gode, kortreiste muligheter for friluftsliv, bading, fiske og ikke minst elvepadling. Som det fremgår av kommunedelplanen, er elva og områdene rundt kartlagt og verdsatt som et såkalt «svært viktig friluftslivsområde».

I ovennevnte avslag fra OED på en tidligere konsesjonssøknad påpekes det at Bøelva, og særlig området ved Oterholtfossen, har svært stor lokal verdi for elvepadling. Områdets betydning for friluftsliv generelt, og for elvepadling spesielt, er fortsatt uendret. Ytterligere opprustning eller utbygging vil få direkte konsekvenser for begge.

Bøelva – en unik elv for elvesport

I motsetning til de fleste andre områder egnet for elvepadling i Norge, som typisk ligger langt til fjells eller i skogsområder (og dermed langt fra der folk bor), har vi i Bø en elv som renner rett gjennom bygda. I tillegg er elva svært godt egnet for elvesport og elvepadling på alle nivåer.

Den enkle tilgangen til elva gir både lokale og tilreisende unike muligheter til å prøve og dyrke elvepadling i nærmiljøet, og den jevne vannføringen gjennom store deler av året gjør Bøelva unik. På den mest brukte strekningen (Oterholt–Gårabru) er Oterholtfossen den største attraksjonen.

Aktivitet

Bø Padlegruppe har klubbhus og holder til rett ovenfor Oterholtfossen. Her har vi utstyr, arrangerer kurs og padler på elva i hovedsesongen fra april til oktober.

I tillegg til vår organiserte aktivitet, brukes elvestrekningen fra Oterholt til Gårabru, med utfartssted ved klubbhuset, av Kongsberg Padleklubb, Midt-Telemark Padleklubb og Norges Padleforbund til

kurs og andre aktiviteter. Elvepadling er en idrett med lav organiseringsgrad, og det er i tillegg mange ulike grupper som kommer til Bø for å padle på Bøelva på privat initiativ

Tiltakets mulige konsekvenser for elvepadling

Overløpstærskel

I kapittel 2.2.4, «Inntak og dam», beskrives det at den eksisterende terskelen ønskes forbedret, og i vedlegg 3 (tegning 134) er det illustrert en struktur uten videre forklaring, som vi tolker som en overløpstærskel. Etablering og utforming av en slik terskel kan få store konsekvenser for padlere og føre til at det ikke lenger vil være mulig å padle i Oterholtfossen.

Slike strukturer i elva kan fungere som en barriere ved lavere vannføring, og ved høyere vannføringer kan de skape svært farlige strømmer. Disse tersklene har fått tilnavnet «druknemaskiner» fordi de skaper tilbakegående strømmer (mot elvas naturlige retning og inn mot strukturen) som kan holde en kajakkpadler eller en svømmende fast under vann. Det er derfor ikke uten konsekvens å etablere slike strukturer i elver som brukes til padling eller andre former for friluftsliv.

Økt slukeevne og presedens

Den planlagte økningen i slukeevne etter opprusting av Oterholt kraftverk vil kunne påvirke mulighetene for padling i Bøelva, ikke bare i Oterholtfossen, men også i etterfølgende elvepartier. De 2 m³/s som presenteres i forslaget vurderes imidlertid å ha mindre betydning for padlemulighetene ved elvas middelvannføring.

Vi er derimot bekymret for at en opprustning av dagens kraftverk vil skape presedens for ytterligere økning av slukeevnen i fremtiden, noe som kan få store konsekvenser for padlemulighetene i elva.

Opplevelsesverdi

Å etablere strukturer i natur- og friluftslivsområder vil påvirke landskapet og opplevelsen av området for allmennheten. Det er veldokumentert at området Oterholt-Kvennøya, med tilhørende elvepartier, er både brukt og verdsatt av mange. Dersom det skal gjøres inngrep eller utbygging her, mener vi at det ikke bare er god praksis, men også strengt nødvendig å gjennomføre grundige konsekvensvurderinger og søke avbøtende tiltak.

Vi kan konstatere at en rehabilitering og utvidelse av det eksisterende kraftverket vil få konsekvenser for friluftsliv og elvepadling. Vi etterspør derfor at rehabiliteringen av det eksisterende kraftverket vurderes som konsesjonspliktig, for å sikre friluftslivets og almenhetens interesser.

Anders Steen Hansen
Styremedlem Padlegruppe i Bø
10.06.2025 Bø i Telemark

